

MATTHEW BLAKE

ANNA
O

Inglise keelest tõlkinud Jüri Kolk

Mind hirmutab see sünge asi
Mis tukub mu sees

Sylvia Plath

1

BEN

„Keskmine inimene magab oma elust kolmkümmend kolm aastat.”

Ta kummardub lähemale, piisavalt lähedale, et tunneksin kalli parfüümi lõhna. See on tavaliselt hetk, mil ma tean. „Ja see on sinu töö?”

„Jah.”

„Unearst?”

„Ma uurin inimesi, kes sooritavad magades kuritegusid.” Mu nimekaardil on endiselt lühend „dr”. Dr Benedict Prince, The Abbey, Harley Street. Olen uneekspert. Ma ei ole kuskil väitnud, et oleksin meditsiinidoktor.

Ta saab aru, et ma räägin tõsiselt. „Kuidas see üldse võimalik on?”

„Kas te ei ole kunagi mõelnud, mida te võite magades teinud olla?”

Enamik inimesi tunneb selle peale ebamugavust. Suuremal osal kuritegudest on faktor, mis aitab distantseeruda. Me nau-dime lugusid, mis jutustavad täpselt meiesugustest inimestest, kes meist samas erinevad. Aga uni seda eristumist ei luba.

Uni on universaalne, öö on sama kindel kui päev.

„Milliseid kuritegusid?”

Ta ei ole teemat vahetanud. Ta kuulab mind endiselt. „Kõige jubedamaid.”

„Inimene ärkaks ju kindlasti üles?”

„Mitte siis, kui tegemist on uneskõndijaga. Mul on olnud patsiente, kes keeravad ukse lukku ja juhivad autot, ehkki

ise ikka veel magavad. Mõned inimesed võivad unes koguni tappa.”

„Sellist asja peaks ju kindlasti mäletama?”

„Kortsud teie silmade ümber lubavad arvata, et magasite ööl vastu tänast viis ja pool tundi?”

Ta kortsutab kulmu. „Kas see paistab nii hästi välja?”

„Kas te mäletate midagi sellest, mis nende viie ja poole tunni jooksul juhtus?”

Ta viivitab, toetab lõua parema käe peopessa. „Ma nägin midagi unes.”

„Mida?”

„Ei mäleta.”

„Ongi mu jutu mõte tõestatud.”

Nüüd korraga ta pilk muutub. Ta vaatab mind teistmoodi. Ta hääl on valjem, kehakeel elav. „Pidage, oli üks juhtum. Kuidas seda nimetatigi ...”

See on lõpp-punkt. Vaid üksikud kohtamised jõuavad seleni. Ma tüütan neid oma töö kirjeldamisega. Hirmutan nad ära lugudega kuritegudest, mis on sooritatud magades. Kui see ei toimi, siis see viimane asi töötab alati.

Kui nad on aru saanud, lähevad kõik.

Kõik.

„Anna O,” ütlen. Joon viimase lonksu veini – kallis Merlot, väga kahju – ja sirutan käe kuue järele.

„Sina oled see mees. Fotolt. Psühholoog.”

Naeratan ebamääraselt. Vaatan kella. „Jah,” ütlen. „Olin.”

Kui see – jõhker, verine lõppmäng – oli käimas, ilmus mu foto kõigi suuremate päevalehtede kaanel. Saatuslik hetk, pärast mida muutus kõik. Enne eksiili ja langust. Mina olen see prillide, sassis juuste ja pedantsusele kalduva riietumisstiiliga tüüp. Olen ennast sellest ajast muutnud. Habe teeb mind vanemaks, juukseotsad on hallimad. Mu prillid on toekamad ega mõju

enam, nagu oleksid välja praagitud Harry Potteri aksessuaaride hulgast. Aga silmi ja nägu ma muuta ei saa.

Ma olen teistsugune inimene. Ma olen sama inimene.

Ootan küsimust, sest see küsimus esitatakse mulle alati. See on see saladus, mis on kõigele vaatamata endiselt lahendamata. See tekitab lõhesid perekondades, abikaasade vahel, isegi sõprade vahel.

„Kas ta oli süüdi?” küsib mu kaaslane, või siis naine, kellega mul oli kohtamine. Nüüd olen ma tema jaoks lihtsalt üks ilmutis, lugu, mida jõulude või aastavahetuse paiku pajatada. „Kui ta neid kaht inimest pussitas. Kas ta tõesti pääses mõrvast puhtalt?”

ESIMENE OSA

Aasta varem

2

BEN

London

Mobiil heliseb.
Seda ei unusta ma kunagi.

Esimene asi, algus.

On hilja, pimedus on juba sügav, toonib taevast. Olen pool-unes, lösutan tugitoolis kandiku leige karri ja pooltühja klaasi odava veiniga. Toanurgas vilkudes jookseb mustvalge film edasi. Täna õhtul vaatan „Võõraid rongis”, oma lemmikut. Kõik teised eelistavad Hitchcockilt „Psühhot” või „Vertigot”. Aga nad eeskivad. Filmis „Võõrad rongis” on see tennisestseen.

Mobiiltelefoni vibreerimine toob mu järsku tagasi ruumi. Mu silmalaud vajuvad alla. Pühin sõrmedelt rasva ja vaatan helistaja nime: Bloom, prof (Abbey). Libistan sõrme üle ekraani, püüan vaimu valmis panna ja surun tagasi pealetükkiva haigutuse.

„Tere?”

„Ben, palun nii hilisel tunnil helistamise pärast vabandust. Kahjuks ei kannatanud sellega oodata.”

Ta mõjub surmtõsisena. Ja öö segadikus ehmatab see mind. Professor Virginia Bloom leevendab tavaliselt öeldut nalja või mingi täiendava märkusega. Teda võib tihti näha marssimas mööda Oxford Streeti, seljas pikk kleit ja jalas kõrge kontsaga kingad, või siis ta alatises nurgalauas Langhamis, ees karahvin viskiga ja tasku erguteid täis.

Kuulen telefonist taustal samme ja kellegi hääli. Tundub, et Bloom on endiselt Abbeys. Vaatan kella. Kohe on kesköö.

„Kas midagi on juhtunud?”

„Nii võib öelda küll.” Bloom kõhatab kurgu tuseselt, kähinal puhtaks. „Kahjuks on see sulle. Just laekus uus pöördumine. See kaldub kõvasti tundlikkuse poole.”

Olen kriminaalpsühholoog. Olen nõustanud enamikku tähtsamaid kuritegevusega tegelevaid agentuure. Mu number on nii NCA-l, FBI-l kui Interpolil. Aga see tundub olevat veel salajasem kui tavaliselt. „Kas sel pöördumisel on ka nimi?”

Telefonist kostab jätkuvalt taustaheliseid. Bloom tundub olevat hajevil. „Ole hea, tule Abbeysse. Mind hoiatati, et ma telefonitsi midagi ei arutaks.”

Mul on ametlikult nädalane puhkus. Järgmise artikli tähtaeg kipub kõrbema. Pean valmis kirjutama kolme patsiendi toimekud. Kavatsesin homme kodus töötada ja kuhjunud paberitööga võidelda. Ikkagi, unega seotud juhtumeid, mis oleks telefonijutu jaoks liiga tundlikud, ei ole kuigi palju. Selle saladuslikkus asub minult välja pressima, täpselt nagu Bloom ongi kavatsenud.

„Sa pead mulle midagigi ütlema.”

Kuulen, kuidas ta liini teises otsas õhku kopsu tõmbab. Bloom vaikib ja ohkab siis valjult. „Sa ei pruugi mind hiljem selle eest tänada.”

Väljas on kibekülm, madalast taevast langeb septembrikuist vihma. Teekond Pimlicost Harley Streetile tundub mulle juba äärmiselt vastumeelne. Ma võin Hitchcocki filmi ja veel ühe klaasi veiniga oma elutuppa kudema jääda. Aga mind pole niimoodi ehitatud.

Seepärast olen ma nõus. Seepärast olen ma alati nõus.

„Jutt käib Anna O juhtumist,” ütleb Bloom viimaks. „On midagi, mida meile näidata tahetakse.”

3

BEN

Abbey Unekliinik võtab enda alla väikese nurgakese Harley Streetil, see on osa kunagistest tallidest, Edwardi ajastu vormikatest tellistest hoones valitseb täieliku diskreetsuse atmosfäär. Külastajad mainivad tihti selle koha kirikule omast vaikust, see on Oxford Streeti taha ja Regent's Parki ja Cavendish Square'i vahele kiilutud oas. Terve hoone näeb välja, nagu oleks tahatud Portlandi lubjakivist. Abbeys on kuninglikkust, see sobib parukatega markiisidele ja kuningliku pere teisejärgulistele liikmetele. See mõjub pühapaigana.

Öö – või võib-olla juba uus päev, arvestades, et kell on üle südaöö, pole ma päris kindel – on ikka veel hall ja kole, kui takso läbi lompide libiseb ja mu tühjal tänavanurgal maha poetab. Jooksen vihma käest varju ja raputan logisevalt mustalt vihmavarjult veepiisad maha. Takso sõidab minema liiga kiiresti, pritsib vett mu püksisäärtele. Nean Bloomi veel kord väljakutse pärast.

Kõnnin ühest trepist üles ja löön sisse oma läbipääsukoodi, klahvid on juba vihmast libedad ja neid on raske tabada. Vanas majas on pärast tööruumideks ümberehitamist nüüd viis korrust ja väljas on ainult väike hõbedane silt teatega „Abbey Unekliinik”. Kirjas on telefoninumber, aga meiliaadressi ei ole. Abbey veebileht on silmatorkavalt väheütlev, seal on kirjas töötajate kvalifikatsioon, aga ei mingeid fotosid. See, nagu kõik siin, on teadlik valik. Me oleme märkamatud saatjad, kelle ülesandeks on mõnes olukorras ohjad haarata. See on kõigi vaimuarstide kuldreegel: meid on kuulda, aga mitte kunagi näha.

Midagi ei juhtu. Pühin nupud varrukaga üle ja toksin turvakoodi uuesti sisse. Viimaks kostab reetlik metalne kõlksatus ja üks nõksatab. Mõtlen, kas Bloom on siia kutsunud veel kellegi, mõne mu lugupeetud unespetsialistist kolleegi. Aga vastuvõtt ja ootealad on endiselt suuremalt jaolt valgustamata ja tühjad. Nagu läheks kooli ja oleks ainus õpilane aulas. Kuidagi kummaline on näha töökohta ilma selle tavalise sagimiseta.

„Professor?”

Hüüan, aga mu hüüe kajab ja hääbub. Klõpsan laetule põlema. Nähtavale ilmub valik neutraalseid, rahustavaid värve. Hiljuti on maha laotatud uus vaip, see ikka veel krudiseb jala all rahuldust pakkuvalt. Õhk tundub olevat ebatavaliselt puhas, see on pumbatud läbi seintesse ehitatud spetsiaalsete filtrite. Tavaliselt mängib ka muusika. Need helid mässivad külastajad endasse, kuni arve nad uuesti tegelikkusse rebib. Abbeys valitseb emaüsale sarnane unustus, see on välismaailma kärast eraldatud. Lõppude lõpuks on uni esmatähtis.

„Professor?”

Ikka ei midagi. Jätan vihmavarju riidevarna lähedale ja vingerdan läbiligunenud kuuest välja. Vastuvõtulaua taha edastatakse mitme turvakaamera pilti hoone esi- ja tagaküljelt. Seda on vaja meie klientuuri pärast. Kuulsused enne pulmi, oma karjääri nimel võitlevad poliitikud, jalgpallurid, kelle vormikõver on languses, skandaalidesse mässitud kuningliku pere liikmed – nad kõik marsivad loppis, unepuuduses nägudega läbi maitseka sissepääsu. Uni, nagu toit ja vesi, on üks neist asjadest, milleta inimene elada ei saa. Abbey on tänapäevane tempel, kus rahustatakse psüühe deemoneid. Inimesed maksavad metsikuid summasid lihtsalt selle eest, et voodisse vajuda.

Äratan turvakaamerate pildi. Pea- ja tagauks vilguvad häguselt. Jätan monitorid sinnapaika ja jään kannatlikult lifti ootama, olen trepist minekuks liiga väsinud. Liftiukse lähedal

sõrmejälgedega mäkerdatud kohvilaul on hunnik ajakirju ja ma võtan New Scientisti eksemplari ning lifti oodates lehitsen seda. Meid on jälle mainitud, väikeses lühiuudiste sektsioonis. Abbey kasulikuks kõrvaltegevuseks on konsultatsioonide pakkumine terves maailmas aset leidnud krimijuhtumite puhul ja tänu sellele on Abbeyl tulutoovad lepingud nii Meti kui teiste õiguskaitsesagentuuridega. Kogu seda asja hoiab õigel teel professor Bloom, keda on The Timesis kord nimetatud ka „Briti juhtivaks uneguruks”. Artikkel ripub tänini raamituna ta kabineti seinal.

Lift veab ennast kohale. Saan aru, et tunnen seda hoonet kui oma peopesa. Püüan kokku rehkendada, kui palju öid ma mõne Bloomi tuju tõttu kaotanud olen. Otsustan, et liiga palju. Aga Anna O juhtum on teistsugune. Sellega Bloom mind ei narriks. Anna O on kõigi uneekspertide püha graal. Alates ajast, mil see juhtus, sellest on üle viie aasta, on tema saladus jätnud varju kõik teised.

Ei, Bloom ei oleks nii julm. Vähemalt mitte minuga.

Jõuan ülemisele korrusele. See on niinimetatud juhatuse tiib. Tegelikult on see pigem harjakapp. Siin liiguvad ainult töötajad, ja see selgitab ka Alcatrazi vaimus interjööri. Me töötame siin täiskohaga seitsmekesi, koos meiega veel kümme abistavates rollides inimest: neuroloogid, psühhiaatrid, psühholoogid, psühhoterapeudid ja müofunktsionaalsuse terapeudid – kogu uneravi spekter. Minu kabinet on koridori lõpus, üks vähestest lukustatava uksega. Bloomi kabinet on kõige esimene ja kõige suurem, värskemalt remonditud kui ükski teine, kaunistatud kullatud raamides kunstiteostega ja varustatud peidetud napsukülmikuga.

Bloom ootab mind oma kabineti uksele, näol vaevatud, murelik ilme. Tema hall lõvilakk on siledaks kammitud ja juukseklamber liigub ta haigutustega ühes rütmis. Ta on kuuekümnendate eluaastate keskel, kaootiliselt riidetunud, värviküllased

kihid varjamas ooperilikku tusedust, mässitud kanaarilinnukolasesse ja maasikaroosasse, silmad Hank Marvini prillide taga. Vaatamata pöörasele elustiilile paistab temast harva väsimust või mingit vajadust une järele. Bloom kiitleb sellega, kui palju ta kannab ja et suudab lõputult süüa. Ta on oma põlvkonnast viimane: lõunasöögid, mille kõrvale kulub kaks pudelit veini, teinekord pärastlõunane uinak ja alatine raevukas põlgus kõige vastu, mida räägib personaliosakond. Ta hingel on tema soo puhul vaikumisi patuks peetav lausa kõrvulukustav emalikkuse puudumine. Ta on õgard, lärmakas ja vaimukas. Ta liigub läbi elu mõtte jõul. See on ta anne ja needus.

Näen tema selja taga veel üht tegelast. See mees on vastandina tuhkrusarnane, pingutatud, juristi hoiakuga. Võõras. Minus tärkab huvi.

„On see vast vastuvõtukomitee,” lausun, tundes, kuidas märg püksisäär parema jala vastu kleepub. „Räägite ehk mullegi, mis siin toimub?”

Lähen Bloomi kabinetti. Tuhkrulik mees tõuseb. Lähedalt näeb ta mõjuvam välja. Ta juuksed on karmid, hoolikalt kammitud. Ta on umbes viiekümnene, terava nina ja kolmnurkse juuksepiiriga laubal. Tema tooli kõrvale lauale jäetud toimikul ilutseb embleem „Justiitsministeerium”. Mu peopesad muutuvad higiseks. Bloomil oli siis tõsi taga. Mäng käib üle jõustruktuuride peade, isegi riiklikust kuritegevusevastasest agentuurist kõrgemalt. Justiitsministeeriumi tase.

„Palun vabandust,” ütleb Bloom, „aga sellega ei saanud tõesti oodata. Saage tuttavaks: doktor Benedict Prince, Stephen Donnelly – justiitsministeeriumi asedirektor õigusosalal.”

Donnelly sirutab käe ja surub jõuetult minu oma. Ta vaatab mulle silma ja ütleb vaikselt: „Doktor Prince, enne kui alustame, peame kokku leppima paaris reeglis.”

Tõrjun üllatamise kõrvale. „Tõesti?”

Tal on kerge külmetus, iga lause lõpetuseks tõmbab ta ninaga. „Jah. Kui sobib, siis peate paarile formularile allkirja andma.”

„Millest seal juttu?”

„Esiteks: tänaõhtust kohtumist pole kunagi olnud. Teiseks: te pole mind kunagi näinud. Kolmandaks: see, mida te teada saate, peab jääma sellesse majja või, õigupoolest, sellesse ruumi. Kui keegi teilt midagi küsib, siis tulite tööle, et mõne patsiendi toimikud koju kaasa võtta. On see arusaadav?”

Tahan naeratada, aga näen, et ta ei tee nalja. „Milles asi?”

„Kas see tähendab, et olete tingimustega nõus?”

„Kas mul on valikut?”

„Tegelikult mitte.” Donnelly viipab vaba tooli poole. „Istuge palun.”

4

BEN

Bloom sulgeb ukse ega vaevu õhustikku suupistetega kergemaks muutma. Kõik on rangelt asjalik. Ta laskub hoo-
pis suurele nahast kontoritoolile. Siis, viimaks, noogutab ta Donnellyle, et too otsa lahti teeks.

Mehel on timuka naeratus. „Ma ei kavatsen teie arukust alahinnata, doktor Prince. Ma tean, et olete juba kursis Anna O juhtumiga ja kahe mõrvaga, mis toimusid Oxfordshire'is 2019. aasta augustis, eks? Seepärast tahtsingi kohtuda just teiega.”

Jõllitan Donnellyle otsa, püüan mõista, kui ulatuslikud on ta volitused. Tema ülemus on õigusdirektor, siis veel justiitsministeeriumi alaline sekretär, siis justiitsminister ja viimaks peaminister. Miks peaks keegi, kes on nii kõrgel ametikohal, tahtma minuga kohtuda pärast südaööd Abbeys, selle asemel et telefonitsi infot anda? Mis võib nii tähtis olla?

Neid, kes Anna O juhtumist ei tea, on väga vähe. Sellest on tehtud taskuhäälinguid, Netflixi filme, kirjutatud loendamatu hulk arvamuskirjutusi, nagu ka menüromaane ja artikleid vähetuntud teadusajakirjades, neist paljud minu sulest.

„Hüva.”

Donnelly noogutab. „Hiljuti pälvis üks teie artikkel mõne ... noh, ütleme lihtsalt väga tähtsa inimese tähelepanu.” Ta ajab käe väiksesse nahast diplomaadikohvrissi ja kraamib lagedale õhukese jõupaberist ümbriku. Ta loeb tiitellehelt. „„Loobumissündroom ja kuritegelik mõtteviis: uue diagnoosimismudeli otsingul”. The Modern Journal of Forensic Psychology. On mul õigus, et see on teie kõige uuem kirjutis sel teemal?”

Vaatan vilksamisi Bloomi poole. Aga ta vastab ainult jäise naeratusega. „Jah.”

„Te paistate olevat üllatunud?”

„Olen. Seda artiklit ei ole veel eelretsenseeritud. Päris kindlasti ei ole seda avaldatud. Ma saatsin selle toimetajale alles kolme nädala eest.”

Donnelly vaatab mind haletsevalt, nagu poleks niisuguse naiivsusega harjunud. „Meie kontaktisikud aitavad aeg-ajalt esile tõsta asju, mis võivad huvi pakkuda. Võin teile kinnitada, et teie töö psühhosomaatilistest häiretest on Whitehallis juba omajagu huvi tekitanud.”

Tunnen, kuidas see korruga minus trotsi tekitab ja mind lummas. Näen, kuidas sõnum mu gmaili kontolt vuhinal kaob. Artikkel oli Wordi dokumendina meili külge manustatud. Juurdlen, kas toimetaja saadab selle edasi või jälgivad need inimesed kogu aeg kõike? Kas ma tahangi seda teada?

Donnelly langetab uuesti pilgu oma jõupaberist toimikule. „Teie artikkel toetub päris suurel määral Anna O juhtumile, nagu ka teie viimane raamat. Aga artikkel pakub välja võimaliku ravi, samas kui raamat seda ei tee. Kas tohib küsida, miks just tema juhtum?”

Nõjatun toolileenile, saadan veel ühe vihase pilgu Bloomile. See on kokkumäng. Mulle ei antud mingit hoiatust, aega ennast ette valmistada. Püüan välja mõelda, kui palju rääkida. „See on suures osas toimetaja idee,” ütlen. „Tema arvas, et see võiks artikli esile tõsta. Võib-olla kajastataks seda isegi suurte päevalehtede artiklites. Raamat müüs väga hästi. Toimetaja lootis, et teadusajakiri võiks saada osa samalaadsest edust. Ma läksin mõttega kaasa.”

„Te olete siis Anna O juhtumit põhjalikult uurinud?”

Siin pole võimalik tõest kõrvale nihverdada. Ütlen: „Mu naine oli esimene politseinik, kes 2019. aastal kuriteopaigale

jõudis. Ta töötas Thames Valley organiseeritud kuritegevusega võitlemise osakonnas. Tema esimene juhtum vanemuurijana. Ehkki ma usun, et te teadsite seda juba.”

Donnelly ütleb ainult: „Saan aru.”

„Anna O on mu pereellu kuulunud peaaegu sama kaua kui meie endi tütar.” Seletan lahti, nagu pean alati tegema: „Ei, et see selge oleks, mu naine pole mulle kunagi salastatud infot edastanud. Olen kasutanud seda, mis on avalikult teada teiste, mitte nii vastuokslike loobumissündroomi näidete kohta tervest maailmast. Sel moel kirjutasin nii raamatu kui ka artikli.”

„Mulle meenub, et tuginedes peamiselt Rootsi puhangule?”

„Lisaks neile veel hulk juhtumeid Kasahstanis. Kaks väiksemat endise Nõukogude Liidu kaevandus- ja põllumajanduslinna ...”

„Krasnogorsk ja Bijuk-Kalatš. Jah, jah, me oleme nendega hästi kursis.”

Nüüd muutun kannatamatuks. Olen väsinud sellest mittemidagiütlevast mehest ja ta nappidest vastustest. „Ma ei taha ebaviisakas olla, aga miks peaks justiitsministeeriumile huvi pakkuma laiale lugejaskonnale mõeldud psühholoogiaramat ja artikkel kõrvalises teadusajakirjas?”

Donnelly naeratab jälle sama õelalt ja kiiresti nagu ennegi. „Te väidate oma artiklis, et olete leidnud uue diagnoosimismetodi, mille abil aidata patsientidel loobumissündroomist ärgata. Kas see vastab tõele?”

Ta on artiklit või selle kokkuvõtet päris kindlasti lugenud. Ta teab, et see pole nii. Mis tähendab, et ta paneb mind proovile. „Ei.”

Donnelly teeskleb üllatust. „Ei?”

„Mu artikkel pakub välja uue raamistiku psühhosomaatiliste seisundite mõistmiseks, eriti unega seotud küsimustes, kaasa arvatud magades sooritatud kuritegude fenomen. Mind huvitab,

kas uneskõndijad teavad kuritegu sooritades tegelikult, mida nad teevad. Võtame näiteks mõrva. Sama käib ka loobumissündroomi all kannatavate patsientide kohta. Kas keegi meist teab, mida me magades teeme? Kas meid saab kriminaalkorras vastutusele võtta? Mis piirist algab uni ja lõpeb teadvelolu?”

„Vastuoluline teema.”

See vastab mu järgmisele küsimusele. Ta on juba näinud blogisid ja sotsiaalmeedia kontosid, kus mind rünnatakse. Muidugi on. Sellest ajast kui mu raamat müügile jõudis, on mu sihikule võtnud trollid igast maailmanurgast.

„Paljud on endiselt kinni eelajaloolises jaotuses neuroloogilisteks haigusteks ja niinimetatud funktsionaalseteks haigusteks,” ütlen ma. „Arvatakse, et kui midagi juhtub psüühega, siis ei ole see tõeline. Minu töö püüab seda ettekujutust muuta. See ajab mõningaid inimesi närvi.”

„Kas see tähendab, et te suudate aidata loobumissündroomiga patsientidel üles ärgata?”

Mind rabab selle küsimuse tömp otsekoheesus. „Noh, see sõltub paljudest asjadest.”

Donnelly vaatab mind ainitise pilguga, ta terased silmad uurivad mu hinge. „Millest täpselt?”

Nihelen, pabistan, võtan ennast kokku. Tahan väga vett juua.

„Peamiselt sellest, kui kaua patsient on maganud,” vastan. „Millised välistegurid võisid haiguse esile kutsuda. Mu raamat on kirjutatud laiale lugejaskonnale. Artikkel on tõsine teadustöö, mis pakub välja uusi teooriaid ja põhineb olemasolevatel andmetel. Aga see ei ole mingi imeravim.”

„Räägime näiteks Anna O-st.”

„Neli aastat on loobumissündroomi äärmuslik piir. Minu andmed keskenduvad peamiselt neile, kes on maganud alla ühe või kahe aasta.”

„Seega on teie jutt endiselt puhtteoreetiline?”

„Praeguse seisuga jah.”

„Kui kaua aega nõuaks teil oma uute teooriate järeleproovimine? Ma mõtlen praktikas.”

Naeran. „Kui pikk on nõõrijupp?”

„Ligikaudse aja oskate te kindlasti pakkuda.”

„Oletaksin, et kolm kuud,” ütlen. „See on miinimum.”

Donnelly vaatab kella. Paistab, et ta on minuga kannatuse kaotanud. Ta võtab toimiku ja torkab selle korralikult oma diplomaadikohvrissi, nagu suunduks tagasi oma kabinetti tegema veel üht öist vahetust. Donnelly vaatab Bloomile otsa ja noogutab reipalt.

Pöördun Bloomi poole, viha kobrutab minus endiselt. „Miks ma siin olen?”

Nüüd võtab Bloom juhtimise üle. Ta pöörab toolil tõeliselt koguka inimese baleriiniliku kergusega oma tohutut keret. Ta on värskendavalt asjalik, räägib minuga nagu arreteerituga, kellele loetakse ette ta õigusi. „Justiitsminister ja Inglismaa ja Šoti-maa peaprokurör kiitsid just heaks patsient RSH493-e ajutise ümberpaigutamise Ramptoni haigla Corali osakonnast minu otsese järelevalve alla Abbeyse, kus ta on endiselt vahi all. Justiitsministeeriumi käsk on riigisaladus ja süüdistus esitatakse igapähele, kes seda infot kas siin majas või kuskil mujal levitab. Saad sellest aru?”

Vang RSH493. Ma tean seda numbrit. Ka kõik lehelugejad teavad.

RSH, Ramptoni kinnine haigla – viimane kõrgendatud turvameetmetega haigla naistele. Patsient number 493.

Preili A. Ogilvy.

Donnelly ja Bloom tõusevad nüüd. Midagi mõtlemata ajan ennast koos nendega püsti. Mu suu kuivab kohutavalt.

„Ei,” vastan. „Väga kahju, aga ma ei saa aru. Milles asi?”

Bloom vaatab uuesti Donnellyle otsa ja ütleb siis: „Amnesty International on esitamas Euroopa Inimõiguste kohtusse kaebust, et Anna Ogilvy tuleks ebainimliku kohtlemise tõttu vabastada. Enne kui see juhtub, peavad riigiprokuratuur ja justiitsministeerium ta kohtu alla andma, või riskivad selle juhtumi lõplikult kaotada.”

Seedin uut infot. „See tähendab, et Anna O peab olema piisavalt terve, et kohtu alla minna. Et saada piisavalt terveks, peab ta ...”

„Tegema midagi, mida ta pole teinud neli aastat ja üles ärkama. Jah.”

Ja ongi tegelik põhjus käes. Viivuks kandub mu mõte õuduslugudele kooli ajalootundidest, esimese maailmasõja kaevikutest kistud nälginud teismelistele kutsealustele, kes lapiti kokku ja kupatati siis hukkamisele, lahingušokki peeti ekslikult argpükslikkuseks. See mõjub kõhedust tekitavalt sarnaselt. Ma olen psühholoog, mitte vangivalvur.

„Ma ravin inimesi,” ütlen ma. „Ma ei mõista neid hukka. Küllap leidub teisigi uneeksperte, kelle poole te võite pöörduda.”

Jälle Donnelly, nüüd on ta sellest väsinud: „Me oleme seda juba teinud. Me oleme aastaid kohale vedanud maailmatasemel konsultante Ameerikast, Euroopast, Aasiast ja mujaltki. Parimaid parimate hulgast. Aga see ala on endiselt alafinantseeritud ja kahjuks osutusid nende meetodid kasutuks. Teie artikkel, doktor Prince, on meie viimane tõsiseltvõetav võimalus.”

„Miks oli vaja ta siia tuua?”

„Sest kui te hakkate iga päev Ramptoni haiglas käima, lähedavad jutud liikvele. Ja Abbey on ainus unekliinik Londonis, mis sedasorti juhtumiga tegelema sobib. Siin saadakse rangete konfidentsiaalsusnõuetega hakkama. Meil pole teist valikut. Ta tuuakse siia täna, politsei esindaja eskordib teda ja ta saabub